

[Gerda Tosti Nielsen.]

der i øvrigt gør sig gældende. Og som jeg har sagt her i dag, har vi fået oplysninger om disse tidligere kz-fangers økonomiske vilkår, og jeg finder det stadig rimeligt, at vi standser ved at hæve beregningsgrundlaget med de 500 kr.

Per Federspiel: Jeg må have lov til at korrigere hr. Albertsens historiske erindringer. Jeg var ikke medlem af den regering, der gennemførte erstatningsloven, men jeg havde den ære at administrere den i 2 år derefter.

Det er fuldstændig rigtigt, at oprindelig bad jøderne om ikke at blive medtaget under hædersgavebetragtningerne, fordi de anerkendte, at de ikke i nævneværdig grad — af grunde, som alle forstod — havde deltaget i modstandsarbejdet. Ej heller var politiet medtaget; det skyldtes bl.a., som den daværende minister, Mogens Fog, gjorde klart rede for, at politiet havde sine særlige pensionsforhold. Endelig var kommunisterne heller ikke medtaget, medmindre de senere havde deltaget i modstandsbevægelsen, for den indsats, kommunisterne indtil den 22. juni 1941 havde foretaget for landets befrielse, var nul.

Derfor var hædersgavebegrebet ganske klart motiveret, og det har intet — og dér vil jeg bede socialministeren høre efter — det har intet at gøre med, at det var sociale tabere. Denne lovgivning om hædersgaver har intet som helst socialt formål, det var en anerkendelse fra samfundets side af de mennesker, der havde gjort en indsats imod den tyske besættelsesmagt og — lad os være ganske ærlige i spørgsmålet — imod de danske myndigheder indtil 1943. Det var den motivering, der var for hædersgaverne.

Nu er jeg helt enig i, at der ydes de jøder, der blev deporteret, ikke en hædersgave, men en bod, eller hvad man nu vil kalde det for. Men de andre — det har ingen som helst fornuftig motivering. Det var folk, der tilfældigt blev arresteret, de har lidt, og de har fået erstatning for deres deportation, men at yde dem nogen som helst hæder, fordi de havde et hul i lommen, hvor deres identitetskort var faldet ud, som hr. Albertsen sagde, det findes der ikke antydning af motivering for. Og jeg fastholder, at dette at

tildele disse mennesker hædersgave er en uanstændighed imod de efterladte og de invalider fra modstandsbevægelsen, der i dag modtager hædersgave.

Frode Jakobsen: Jeg har, som jeg sagde i første omgang, ikke noget som helst imod at være med til en hjælp over for de ulykkelige, som under betegnelsen asociale kom ud for de samme lidelser som modstandsbevægelsens folk. For mig er der ikke tale om nogen økonomisk begrundelse, det kunne ikke falde mig ind at indføre begrebet regeringssparebestræbelser i den forbindelse.

Derimod vil jeg meget gerne, ligesom hr. Poul Dam foreslog det, arbejde for, at der mellem anden og tredje behandling findes frem til en anden form for hjælp til disse mennesker.

Hr. Albertsens historiske vildfarelser — og der var jo vel ikke noget rigtigt tilbage — er i mellemtiden blevet korrigeret af hr. Per Federspiel, så det kan jeg spare mig.

Valbak: Det fremgår vel efterhånden tydeligere og tydeligere for de, skal vi sige mindre indviede, at de økonomiske regler inden for den lovgivning, vi behandler nu, omhandler dels erstatning, dels hædersgaver. Erstatning er noget, man principielt kan få, uanset hvilken af de grupper, vi har snakket om i dag, man hører til. Hædersgaven er jo beskrevet som en gave til dem, der gjorde en indsats dengang.

Jeg må give hr. Albertsen ret i én ting: dette begreb er faktisk blevet undergravet, det har hr. Albertsen ganske ret i, og det er jo blevet undergravet mere og mere, sidst ved det forslag, der ligger fremme om nu at medtage yderligere 2 grupper.

Men må jeg gøre opmærksom på én ting: vi har altid talt om, at det var umådelig vigtigt, at vi omkring denne lovgivning var enige her i dette ting, og det har man altid udfoldet store bestræbelser for at være. Man vil da også bemærke, at det lovforslag, ministeren oprindelig fremsatte, mødte fuld opbakning fra folketingets side. Da ministeren mødte frem og sagde: jeg er indstillet på at udvide hædersgavebegrebet til også at omfatte jøderne, gik vi også med til det. Senere er der sket nogle ting, som jeg ikke skal gentage beskrivelsen af her, som forto-